

אָךּ הוּא קָם וְאָמַר, (עמוס ט) ה' אֱלֹהֵינוּ בְּעֹלָנוּ אֲדָנִים זּוֹלָתָךְ לְבַד בְּךָ נִזְכִּיר שְׁמֶךָ. הַפְּסוּק הַזֶּה פְּרָשׁוּהוּ, אֲבָל בַּפְּסוּק זֶה יֵשׁ סוּד עֲלִיּוֹן בַּתּוֹךְ הָאֲמוּנָה. ה' אֱלֹהֵינוּ - זֶהוּ רֵאשִׁית הַסּוּדוֹת הַעֲלִיּוֹנִים, מְקוֹם שְׁמֵשׁ יוֹצְאִים כָּל הָאוֹרוֹת שֶׁל כָּל הַנְּרוֹת כְּלֵם לְהַדְלִיק, וְשֵׁם תְּלוּי כָּל סוּד הָאֲמוּנָה, שֵׁם זֶה שׁוֹלֵט עַל הַכֹּל.

בְּעֹלָנוּ אֲדָנִים זּוֹלָתָךְ - שֶׁהָרִי עַל עַם יִשְׂרָאֵל אֵין מִי שְׁשׁוֹלֵט עֲלֵיו פָּרֵט לְשֵׁם הַעֲלִיּוֹן הַזֶּה, וְעַכְשָׁו בְּגִלּוֹת שׁוֹלֵט עֲלֵיו הַצַּד הָאֲחֵר. לְבַד בְּךָ נִזְכִּיר שְׁמֶךָ - סוּד הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, כָּלֵל שֶׁל עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת, וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לֹא מִתְּבַרְכֶת אֲלָא מִתּוֹךְ שֵׁם זֶה שְׁנִקְרָא בְּךָ, כְּמוֹ שְׁנִאָמַר (שמות לב) אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בְּךָ. (בראשית מז) בְּךָ יִבְרַךְ יִשְׂרָאֵל. כִּי בְּךָ אֲרוֹץ גְּדוּד. וּבְזִמְנֵן שְׁנִמְצַאת שְׁלֵמוֹת, לֹא הָיָה נִפְרָד זֶה מִזֶּה, וְאִסוּר לְהַפְרִיד זֶה מִזֶּה, אִשָּׁה מִבְּעֻלָּה, לֹא בְּרַעֲיוֹנוֹת וְלֹא בְּאֲזוּכָרָה, כְּדִי לֹא לְהִרְאוֹת פְּרוּד, וְעַכְשָׁו בְּגִלּוֹת נִמְצָא פְּרוּד, שְׁמִתּוֹךְ צָרָה שֶׁל כָּל זִמְנֵן וּזְמַן אָנוּ עוֹשִׂים פְּרוּד לְהִזְכִּיר אוֹתוֹ שֵׁם, פָּרֵט לְבַעֲלָהּ, מִשּׁוּם שֶׁהִיא שׁוֹכְכֶת לְעַפְרָה, וְהִינּוּ לְבַד בְּךָ נִזְכִּיר שְׁמֶךָ.

פָּרֵט לְבַעֲלָהּ, אָנוּ זּוֹכְרִים שֵׁם זֶה בְּפְרוּד מִשּׁוּם שֶׁאָנוּ רְחוּקִים מִמֶּךָ וְאַחֲרִים שׁוֹלְטִים עֲלֵינוּ, וְשִׁמְךָ הוּא בְּפְרוּד מִן הַשֵּׁם שְׁנִקְרָא בְּךָ, וְזֶה בִּימֵי הַגִּלּוֹת.

מִשּׁוּם שֶׁגִּלּוֹת רֵאשׁוּנָה הִיְתָה מִבֵּית רֵאשׁוֹן, וּבֵית רֵאשׁוֹן הוּא סוּד שֶׁל ה' רֵאשׁוּנָה, וּכְנֶגֶד שְׁבַעִים שָׁנָה שְׁלָה גִלּוֹת שֶׁל בֵּית רֵאשׁוֹן הִיְתָה שְׁבַעִים שָׁנָה, וְאוֹתָם שְׁבַעֲהָ שָׁנָה לֹא נִמְצָאת

אוֹךְ אִיהוּ קָם וְאָמַר (ישעיה כ"ו) ה' אֱלֹהֵינוּ בְּעֹלָנוּ אֲדָנִים זּוֹלָתָךְ לְבַד בְּךָ נִזְכִּיר שְׁמֶךָ הָאִי קָרָא אוֹקְמוּהָ. אֲבָל בְּהָאִי קָרָא אִית רְזָא עֲלָא, גּוֹ מְהִימְנוּתָא. ה' אֱלֹהֵינוּ: דָּא הוּא שִׁירוּתָא דְרִזִּין עֲלָאִין, אַתְר דְּמִתְמַן נְפָקִין כָּל נְהִירוֹ דְשָׂרְגִין כְּלָהוּ לְאַדְלָקָא. וְתַמָּן תְּלִיא כָּל רְזָא דְמְהִימְנוּתָא, שְׁמָא דָּא שְׁלִיט עַל כָּלָא.

בְּעֹלָנוּ אֲדָנִים זּוֹלָתָךְ. דִּהָא עֲמָא דִּישְׂרָאֵל, לִית מָאן דְשְׁלִיט עֲלֵיהּ בַר שְׁמָא עֲלָאָה דָּא. וְהַשְׁתָּא בְּגִלּוֹתָא שְׁלִיט עֲלֵיהּ סְטֵרָא אַחֲרָא.

לְבַד בְּךָ נִזְכִּיר שְׁמֶךָ. רְזָא דְשְׁמָא קְדִישָׁא, כְּלָלָא דְעֲשָׂרִין וְתַרְיַן אַתְוּוֹן, וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לֹא מִתְּבַרְכָּא אֲלָא מִגּוֹ שְׁמָא דָּא דְאַקְרִי בְּךָ, כְּמָה דְאַתָּא אָמַר (שמות ל"ב) אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בְּךָ (בראשית מ"ח) בְּךָ יִבְרַךְ יִשְׂרָאֵל. (תהלים י"ח) כִּי בְּךָ אֲרוֹץ גְּדוּד. וּבְזִמְנָא דְשְׁלִימוֹ אֲשַׁתְּכַח, לֹא הָיָה מִתְּפָרֵשׁ דָּא מִן דָּא. וְאִסוּר (דף ט ע"ב) לְאַפְרָשָׁא דָּא מִן דָּא, אַתְתָּא מִבְּעֻלָּהּ, לֹאֹו בְּרַעֲיוֹנֵי, וְלֹאֹו בְּדַכִּירוֹ, בְּגִין דְלֹא לְאַחֲזָאָה פְּרוּדָא, וְהַשְׁתָּא בְּגִלּוֹתָא פְּרוּדָא אֲשַׁתְּכַח, דְּמִגּוֹ עֲאקוֹ דְכָל זְמַנָּא וְזְמַנָּא, אֲנָן עַבְדִּין פְּרוּדָא, לְאַדְכָּרָא הַהוּא שֵׁם, בַּר מִבְּעֻלָּהּ, בְּגִין דְאִיהִי שְׁכִיבַת לְעַפְרָא, וְהִינּוּ לְבַד בְּךָ נִזְכִּיר שְׁמֶךָ.

בַּר מִבְּעֻלָּהּ, אֲנָן דְכָרִין לְהָאִי שֵׁם בְּפְרוּדָא, בְּגִין דְאַנָּן רְחִיקִין מִינָךְ, וְשְׁלִטִין אַחֲרֵנִין עֲלֵךְ, וְשְׁמֶךָ אִיהוּ בְּפְרוּדָא מִן שְׁמָא דְאַקְרִי בְּךָ, וְהָאִי בְיוֹמֵי דְגִלּוֹתָא.

בְּגִין דְגִלּוֹתָא קְדַמָּאָה הָיָה מִבֵּית רֵאשׁוֹן, וּבֵית רֵאשׁוֹן הוּא רְזָא דְה' קְדַמָּאָה,

וְלִקְבַל שְׁבַעִין שָׁנִין דִּילָהּ, גִּלּוֹתָא דְבֵית רֵאשׁוֹן הָיָה שְׁבַעִין שָׁנִין, וְאִינּוּן

האם רוכצת עליהם, והיה פרוז
מן השם העליון, סוד של ה'
העליונה. ואז יו"ד, סוד עליון,
התעלה למעלה למעלה לאין
סוף, והבית הראשון העליון
הקדוש לא הנביע נביעת מים
חיים, שהרי מקורה הסתלק.

והיא שבעים שנה בגלות,
משום שהיא נקראת שבע
שנים, כמו שנאמר (מלכים א' ו'
ויבנהו שבע שנים. ואם תאמר
ששלושה מלכות בכל למעלה
בסוד של שבעים שנה - חס
וחלילה. אלא בזמן שהיה בית
המקדש קיים, האור ונביעת
האם העליונה (בינה) היה מאיר
ויורד למטה. כיון שחטאו
ישראל ונחרב המקדש ושלושה
מלכות בכל, היה מכסה
ומחשיף אותו אור, והתחתונים
הקדושים לא היו מאירים.

כיון שהתחתונים לא היו
מאירים, משום (מתוך) שלטון
מלכות בכל, הסתלק אותו אור,
ואותו מעין עליון שהיה נובע
סוד של י' הסתלק למעלה
למעלה לאין סוף, אז אותם
שבעים שנה לא היו מאירים,
משום אותו אור שנמנע. וזוהי
ודאי גלות של שבעים שנה.

כיון שהעבר שלטון בכל,
והתחילה ה"א תחתונה להאיר,
לא כל ישראל חזרו להטהר
(לשלוט) להיות סגולה שלמה כמו
מקדם, אלא מעט מעט (בערבוביה),
וכיון שלא נמצאה שלמות,
(ושרתה ה"א תחתונה לשלוט) אז י', מעין
עליון, לא ירד כל כף להאיר
כמו שהיה מקדם, אלא לאט
לאט בערבוביה, שלא היו
טהורים כמו קדם כמו שראוי,
ועל כף מעין העליון לא נובע
ולא מאיר, אלא שחזר להאיר
מעט מעט מתוך דחק [של השמאל]

של השם (של גלות והדין).

שבעין שנים לא אשתכחת אימא רביעא
עלייהו, והיה פרוזא מן שמא עלאה, רזא
דה' עלאה. וכדין יו"ד, רזא עלאה, אסתלק
לעילא לעילא לאין סוף, ובית ראשון עלאה
קדישא, לא נביע נביעו דמיין חייך, דהא
מקורא דילה אסתלק.

ואהו שבעין שנים בגלותא, בגין דאיהי שבע
שנים אקרי, כמה דאת אמר (מלכים א' ו')

ויבנהו שבע שנים. ואי תימא, דשלושה
מלכות בכל לעילא ברזא דע' שנים, חס
ושלום. אלא בזמנא דהיה בי מקדשא קיים,
נהורא ונביעו דאמא עלאה, הוה נהיר ונחית
לתפא. כיון דחטו ישראל, ואתחרב מקדשא,
ושלושה מלכות בכל, הוה חפי, ואחשיף
ההוא נהירו, ותפאי קדישין לא הוו נהירין.

כיון דתפאי לא הוו נהירין, בגין (מגו) שלטנו
דמלכותא דבבל. אסתלק ההוא נהורא,
וההוא מבוועא עלאה דהוה נביע רזא די',
אסתלק לעילא לעילא באין סוף, כדין אינון
שבעין שנים לא הוו נהירין, בגין ההוא נהירו
דאתמנע. ודא הוא ודאי גלותא דשבעין
שנים.

כיון דאעדיאו שלטנו דבבל, ושריאת ה"א
תפאה לאנהרא. ישראל פלהו, לא
אחדרו לאדפאה (נ"א לשלמאה) למהוי סגולה
שלימתא כמלקדמין, אלא זעיר זעיר, (בערבוביה)
וכיון דשלימו לא אשתכח, (ושריאת ה"א תפאה
לשלמאה) כדין, י' נביעו עלאה לא נחית כל כף
לאנהרא, כמה דהוה כמלקדמין, אלא זעיר
זעיר בערבוביה, דלא הוו דכין כמלקדמין
כמה דאתחזי, ועל כף נביעו עלאה, לא נביע,
ולא נהיר, אלא דאהדר לאנהרא זעיר זעיר,
מגו דחקא (דשמאל) דשמא. (נ"א דגלותא ודינא).